

OLLE ADOLPHSON:

"Det är klart vi väckte uppståndelse"

Utdrag ur en intervju, Stockholm 2001-06-25

Hur kom du i kontakt med Beppe?

Beppe och jag möttes 1954, jag var 20 år och gick fortfarande i gymnasiet. Det var en klasskamrat som kände Beppe och vi hittade varandra. Han var nygift och bodde på Gärdet. Han kände redan Lasse Forssell och jag kände Calle Reuterswärd. Vi blev ett gäng som jobbade ihop.

Vi var ofta hemma hos Beppe och Inger på Gärdet, umgicks nätterna igenom, jag sov ofta över. Han läste för oss ur "Djur som inte...", det var lätt-samt och kul, vi skrattade när vi hörde det. Men boken blev tamare, än det vi först fick höra.

Jag åkte ofta ut till Beppe på Dalarö, jag flyttade till och med dit min flygel – den fick bäras över stock och sten. Mamma Gerda och jag gillade varandra.

Hon lade in ättiksgurka när jag skulle komma, hon visste att jag tyckte om det.

Dit kom också Lasse Forssell, Calle Reuterswärd och många andra. Där hade vi kul, var ofta ute och seglade. Vi var alla produktiva och entusiastiska.

Och ni blev snabbt erkända, hittade en publik?

1955 avskaffades motboken, det lättade sinnet, umgänget blev mer avslappnat. Det gamla kabaréförbudet upphävdes. Jag fick helt nya möjligheter att jobba.

Jag hade börjat komponera och sjöng offentligt, redan under skoltiden. Jag lyssnade på Juliette Greco och de andra franska visartisterna, det hörs både i min musik och i min lyrik.

Det var ett stort uppsving för visan. Bokförlagen och musikförlagen var intresserade. Min "Aubade" kom till för att Bonniers ringde och ville ge ut mig!

I ert gäng fanns helt skilda personligheter. De snabba och impulsiva Rådström och Forssell, de mer eftertänksamma Wolgers och Adolphson...

Per Rådström var oefterhärmlig, han var ett original. Hans död grep mig djupt, jag har saknat honom sedan dess. Han hade sinne för humor och en blixtnabb uppfattningsförmåga, han kunde formulera en tanke medan han tänkte den. Lars Forssell kan vara mer dryg och fördömande. Beppe och jag, vi levde mitt i det.

Olle Adolphson blev Beppes första sam-arbetspartner, under senare delen av 1950-talet umgicks och arbetade de intensivt. Många av deras gemensamma visor har fallit i glömska, några har fått ett långt liv: "Okända djur", "Mitt eget land" och "Det gåtfulla folket".

Berätta om de litterära kabaréerna!

Hösten 1956 hade Hamburger Börs renoverats och där drog Lulu Ziegler in. Hon var en primadonna av Zarah Leanders typ, men bara hälften så lång. Hon var känd och respekterad för sin roll i den danska motståndsrörelsen, hon var själv judinna. Hon hade ett personligt, "danskt" sätt att framföra visor, det var en litterär vistradition. Lulu Ziegler var en avgörande bekantskap, vi blev mycket goda vänner och jag bodde ofta hos henne i Köpenhamn.

Premiären på Hamburger Börs var oerhört betydelsefull, folk kastade hattarna i luften, det var ett tidstecken.

Dina och Beppes visor blev uppmärksammade...

Det är klart vi väckte uppståndelse, "visa" var ju vid den tiden sentimentalt, Karin Juel och så'nt. "Okända djur" var däremot käck och skojig. De äldre poeterna - Gunnar Ekelöf, Harry Martinson och Erik Lindegren - tyckte det var kul. De uppmuntrade oss unga.

Evert Taube var ett föredöme, trots att han inte var litterärt erkänd?

Evert var aldrig nöjd. Han hade ett omätligt krav på beröm och erkännande. Många backade ur på grund av det. Men hans kunskaper och arbetsdisciplin var imponerande, det tog jag intryck av. Han ansågs slarvig, men det var han inte! Han arbetade koncentrerat.

Och han kombinerade sångbara melodier med konstnärliga texter.

Ja, likt de franska poeterna, Brel, Boris Vian med flera. De var tydliga och starka och populära. Den upphöjda folkligheten fick sitt uttryck.

Hur arbetade du och Beppe?

Beppe och jag satt ofta var och en på sitt håll och skrev och komponerade. Han kom ofta med textidéer, ibland finns redan i texten ett anslag som ger musikaliska uppslag.

Vi gjorde rätt mycket under en relativt kort tid, mycket var dåligt och förtjänar inte att kommas ihåg. Vi gjorde kabaréprogram för radion och skulle leverera minst fyra låtar till varje program, det skulle skrivas nytt, även om vi ibland återanvände sådant vi gjort tidigare.

Vi gjorde säkert bortåt hundra låtar bara dit. De var ofta så aktuella och tidsbundna att de inte överlevde, men en del kunde föras vidare.

Hurdan var Beppe?

Han kunde vara jävligt kul och vi hade mycket kul tillsammans. Men han kunde också vara inätvänd och tillknäppt. Och han kunde vara häftig! Han brusade upp och blev arg så in i helvete.

Han kunde bli ilsken om han fick kritik, och det fanns en del att kritisera! Han var alls inget lamm, han kunde ha svårt att ta kritik. Han hade kort stubin.

Beppe och jag möttes en gång på Östermalmstorg. Han kom fram med mörk blick under den där typiska hatten. "Du lämnade ju aldrig in det där manuskriptet" sade han. Jag vet ännu inte vilket manuskript han talade om. ❖